

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.596/2019/6.

A tanács tagjai: . Darák Péter a tanács elnöke, dr. Sisák Péter előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Vacsora Ügyvédi Iroda - ügyintéző: dr. Vacsora Csaba ügyvéd

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítás Pénzmosás és Terrorizmus Finanszírozás Elleni Iroda

Az alperes képviselője: dr. Simonka Gábor főosztályvezető

A per tárgya: adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes (17. sorszám alatt)

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.930/2019/16. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 11.K.30.930/2019/16. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2016-tól végzi jelenlegi székhelyén könyvelési tevékenységét. Alperes hatósági ellenőrzést folytatott le a felperesnél, amely a pénzmosásról és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.), illetve az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyonkorlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény (a továbbiakban: Kit.) meghatározott kötelezettségek teljesítésére terjedt ki.

- [2] Az eredetileg 2018. november 27. napjára kitűzött ellenőrzés időpontjáról szóló értesítést a felperes november 7. napján átvette, kérelmére alperes az ellenőrzést 2018. december 3. napjára halasztotta.
- [3] Az ellenőrzésre az alperes székhelyén került sor, azon a felperes részéről ügyvezetője vett részt és tett nyilatkozatot, az eljárásról 2160414773 szám alatti jegyzőkönyv készült. A jegyzőkönyv rögzítette, hogy a felperes a M. Kft. és a G. Kft. 2018. üzleti évre vonatkozó főkönyvi kivonatait, pénztár és bankszámla kartonjait elektronikus formában küldi meg a vizsgálat részére. Az ellenőrzés megállapította, hogy a felperes a Pmt. 33. §-ában, illetve a 35/2007. (XII.29.) PM rendeletben meghatározott belső szabályzattal rendelkezik.
- [4] A felperes a M. Kft. részére 2016. áprilistól végez könyvelési szolgáltatást, egyben a cég székhelyszolgáltatója és kézbesítési megbízottja. A cég 2018. június hónaptól heti rendszerességgel végzett gazdasági eseményeket. A számlák és a szállítólevelek a felperesnél voltak, a bankkivonatokat és a pénztári bizonylatokat azonban a cég nem küldte meg, a könyveléshez szükséges bizonylatokat 2018. november 28. napján adta át az ügyvezető a felperesnek. A G. Kft. részére a felperes 2018.szeptember 11-től cégez könyvviteli szolgáltatást és székhely szolgáltatási tevékenységet. A társaság számlák jelentős része készpénzes számla volt, azok követlenül a vevőktől és a szállítóktól érkeztek a felpereshez. Az ügyvezető november közepére ígerte a felperesnek valamennyi számviteli bizonylat átadását. 2018. októberben a cég által használt tehergépjárművek szabálytalansága miatt érkezett a felpereshez rendőrségi értesítés, november 19-én pedig a kézbesítési megbízott jelezte, hogy a cég csődbe ment.
- [5] A felperes 2018. november 29. napján a belső szabályzata figyelembevételével a cégeket a „kockázatos” besorolásba sorolta be., az alperes felé a Pmt. 30. § (1) bekezdésében írtak alapján bejelentést tett.
- [6] Az ellenőrzés megállapította, hogy a M. Kft. különböző bankoknál vezetett számláira 2018. évben összesen 7.856.619,- euró jóváírás érkezett, melyek összegéből a társaság olasz vezető tisztségviselője 7.294.617,- eurót készpénzben felvett, illetve 6.978.028,- euró készpénzt a horvátországi G.B. D.o.o. társaság részére fizetett ki. A G. Kft.-nél a 2018. szeptember 7. és november 30. napja között a számlájára érkező 65.687.070,- Ft jóváírásból az ír cég tulajdonosa néhány napon belül 32.583.000,- Ft-nak megfelelő eurót készpénzben, 5.117.135,- eurót pedig ATM-ből vett fel. A könyvelési bizonylatok átadásának hiánya miatt a felperes a könyvelési tevékenység végzésének kötelezettségét egyik társaság vonatkozásában sem tudta teljesíteni. Utalt arra is, hogy a nemzetközi kereskedelembe részt vevő cégeknél figyelemmel kellett volna lenni arra is, hogy az áruk valóságban történő kiszállítására semmilyen körülmény nem utalt.
- [7] Alperes ezért a 2019. február 12. napján kelt 4322683766 számú határozatával a Pmt. rendelkezéseinek megsértése miatt 5.000.000,- Ft bírság megfizetésére kötelezte a felperest. Megállapította, hogy a 2018-as üzleti évben a társaságoknál olyan szokatlan körülmények merültek fel, amelyek az alperes elé történt bejelentésre okot adtak volna, alperes a könyvelési bizonylatok hiányában a könyvviteli tevékenység végzésének kötelezettségét teljesíteni nem tudta. Az iratok rendelkezésére bocsátásának elmaradását bejelentés alapjául szolgáló eseményként kellett volna értékelnie. Az ellenőrzés során felperes ügyvezetője úgy nyilatkozott, hogy a cég ügyfelei közül a M. Kft. és a G. kft. pénzkezelési szokásaira jellemző, hogy a számlájára érkező milliós nagyságrendű jóváírásokat pár napon belül készpénzben rendszeresen felveszi. E pénzmozgások a könyvviteli szolgáltatás nyújtása során tapasztalt körülményekkel együtt mindenképpen indokoltá tették volna a bejelentést.

- [8] Határozatában rögzítette azt is, hogy a felperessel szemben 2017. június 16-án is volt ellenőrzés, melynek eredményeként mulasztások miatt a felperest a Pénzmosás Elleni Információs Iroda figyelmeztetésben részesítette, egyidejűleg kötelezés intézkedést is alkalmazott. Újabb ellenőrzésre 2017. október 26. napján is sor került, amikor az Iroda a felperest a Pmt. bejelentési kötelezettségre vonatkozó rendelkezéseinek megsértése miatt 2.500.000,- Ft pénzbírság megfizetésére kötelezte. A most kiszabott bírság összegének meghatározásánál az alperes figyelembe vette a felperes hosszabb időn át végzett könyvelői tevékenységét, fokozott jelentőséggel azt, hogy az elmulasztott kötelezettség nem ügyviteli, adminisztratív jellegű kötelezettségszegés, hanem a Pmt. alapvető céljának hatékony érvényesítését akadályozza, súlyosbítóként azt, hogy korábban már figyelmeztetés, kötelezésre intézkedés, illetőleg bírság kiszabása történt, enyhítő körülményként pedig felperes közreműködését, a mulasztás feltárását, illetőleg a dokumentumok átadásában való közreműködését értékelte.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [9] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra utasítását, másodlagosan az ítélet és alperes határozatának hatályon kívül helyezése mellett alperes új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.
- [10] A bíróság jogszabálysértést követett ez a felperes szabályzatában írt indikátor irrelevánssá minősítésével, és az iratátadási késedelem szokatlan körülményként történő értékelésével. Az alperesi és az ítéleti tényállás különbözik, a bíróság előbbi jogszabály sértően hagyta figyelmen kívül, emellett nem bírálta el a felperes valamennyi kereseti kérelmét, nem tekintette feltételül, hogy az alperes a Pmt.69.§-ában meghatározott szempontokat részletekbe menően vizsgálja.
- [11] Alperes ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását indítványozta.
- [12] A felperes felülvizsgálati állításait alaptalanoknak tartotta. A M. Kft. iratai kapcsán vitatta azt a felperesi előadást, hogy a cég bankszámla kivonatait a felperes csak 2018. november 28-án kapta volna meg. A felperes volt a cég könyvelője, székhelyszolgáltatója és kézbesítési megbízottja is. Életszerűtlennek minősítette ezért azt, hogy a felperes a kézbesítési megbízotti minőségében átvett ilyen okiratokat könyvelés nélkül adta volna át megbízójának, akitől csak hónapok múlva kapja azokat vissza. A felperes által a könyvelési időpontokra adott hivatkozás ellentét a Számvtv.165.§. (3) bekezdés a.) pontjában foglalt szabályozással, mely szerint a pénzeszközöket érintő gazdasági műveletek bizonylatainak adatait késedelem nélkül, bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítés megérkezésekor rögzíteni kell.

Az elsőfokú ítélet

- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a számviteli szolgáltatást végző természetes személyek illetőleg társaságok kötelezettségeire a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Számv. tv.) 151. §-a szerinti előírások vonatkoznak, melyben foglaltakon túl vonatkoznak rájuk a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozás elleni küzdelem hatékonysága jegyében további szigorú és nemzetközi uniós rendelkezések alapján átültetett hazai jogszabályok. Felperes e kötelezettségeivel tisztában volt. Rögzítette az ítélet, hogy az alperes a könyvviteli szolgáltatást végző cégeknek a Pmt.-ben kijelölt felügyeleti szerve ellenőrzési tevékenysége során a szolgáltató társaságok, nem pedig az általuk könyvelt ügyfelek vizsgálatát végzi. Az alperes eljárására ebből következően az általános

közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) hatósági ellenőrzés lefolytatására irányadó szabályai voltak alkalmazandók.

- [14] A bírósági ítélet ismerteti a Pmt. 69. §-ában foglalt rendelkezéseket utalva arra, hogy a hazai jogba átemelt uniós irányelv a könyvviteli szolgáltatást végzők fokozott felelősségét fogalmazza meg, így nem fogadható el a felperes azon érvelése, miszerint az általa könyvelt cégek 40 %-ánál fordul elő késedelmes iratátadás, amely így nem minősíthető szokatlan körülménynek. Rögzítette a bíróság, hogy a M. Kft. teljes iratanyagával a felperes nem rendelkezett, a kiadási pénztárbizonylatokat a bank a kért határidőben nem küldte meg a felperesnek, ezek átadására 2018. november 28-án az eredetileg november 7-re kitűzött ellenőrzés után került sor. Ugyancsak az ellenőrzés időpontjának ismeretében 2018. november 29-én sorolta kockázatos kategóriába a céget a felperes és részéről a bejelentés megtételére november 30-án került sor. A G. Kft. tekintetében kiemelte, hogy a felperesnek a bizonylatokat a cég nem bocsátotta rendelkezésre, de a felperes a cég székhelyszolgáltatója is volt egyben, aki ennek révén tudomást szerzett arról, hogy rendőrségi megkeresések, kifogások is voltak a cég érkezett küldeményei között. Mindezek miatt a hiányos, nem teljes körű és késedelmes megküldéseket önmagában is szokatlan körülménynek kellett volna minősíteni.
- [15] Utalt arra, hogy a felperes Belső Szabályzata maga is rögzíti, hogy az üzleti kapcsolat fennállása során törekedni kell az ügyfél tényleges tevékenységére, megismerésére, a szokatlan ügyletek hátterének feltérképezésére. Indikátorként kell figyelembe venni azt a tényt, ha az ügyfél késve, felszólítás ellenére sem adja át a gazdasági eseményre vonatkozó dokumentumokat, vezetője pedig nem érhető el a társaság számára. Ezen szempontok alapján az ügyfelet kockázati való besorolása, illetőleg annak megváltoztatása történhet meg, mint jelen esetben mindkét cégnél november 29-én, ettől azonban el kell különíteni a bejelentés megtételét.
- [16] A felperes előtt is ismert volt a társaságok pénzkézelési gyakorlata, a számlákra érkező milliós nagyságrendű jóváírások pár napon belül készpénzben történő felvétele, ehhez társulva a hiányzó iratanyag, illetőleg annak nem teljes körű megküldése olyan szokatlannak minősíthető tényezők, amelyek a bejelentést indokolták volna. Felperes előtt ismert volt a korábbi két ellenőrzés megállapításaiból az alperes ilyen irányú gyakorlata.
- [17] Összességében az ítélet megállapítása szerint az alperes az ügyben releváns körülményeket teljes körűen feltárta, azokat határozatában rögzítette, határozata meghozatalakor az Ákr. alapelveit nem sértette.
- [18] A kiszabott bírság vizsgálata körében az ítélet utalt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 85. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezésre, illetőleg a Kúria 2/2015. (XI.25.) KMK véleményében foglaltakra rögzítve, hogy az alperes a bírság összegének mérlegelés útján történő meghatározásakor számot adott az enyhítőként és súlyosbítóként értékelt körülményekről, a mérlegelés szempontjairól, az nem volt okszerűtlen, így bírósági felülmérlegelésre nem volt lehetőség.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [19] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Elsődleges kérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Másodlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és alperes új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Mindkét esetben kérte alperes perköltség fizetésére kötelezését.

- [20] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértést követett el akkor, amikor a felperes Belső Szabályzatában meghatározott indikátort - iratellenesen - irrelevánsnak minősítette, e körben a kereseten túlterjeszkedett és a közigazgatási határozat indokolása helyébe új indokolást adott. Az iratátadási késelem pénzmosásra utaló adatként való minősítésével túllépte az alperesi hatáskör és felhatalmazás Pmt.-n alapuló korlátait. Az iratátadási késelemet ellentmondásosan és a jogszabály téves értelmezésével minősítette bejelentésre okot adó szokatlan körülménynek, ez egyébként új, az alperes határozatában nem is szereplő indokolásnak minősül. Az ítélet a jogsértés pontos kezdő időpontjának meghatározását elmulasztotta, az Európai Parlament és Tanács pénzmosás elleni 2015/849 Tanácsi Irányelv 33.Cikkelyében foglaltakat figyelmen kívül hagyta.
- [21] Kifogásolta továbbá, hogy az alperes határozata és a bírósági ítélet tényállása egymástól különbözik, az ítélet nincs figyelemmel arra, hogy alperes határozatából teljes mértékben hiányzik a felperes által mérlegelni köteles információk és a mérlegelés folyamatának bemutatása, elmaradt a felperesi tudomásszerzés tényének rögzítése és annak jogi értékelése. A jogkövetkezmény törvényben megkövetelt mérlegelési szempontjai nincsenek kibontva.
- [22] Az elsőfokú bíróság ítéletében mindemellett a felperes kereseti kérelmének több részéről nem hozott döntést, a felperes felvetése ellenére a 2015/849-es irányelv, a Pmt. és a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény pénzmosás fogalmát tartalmazó kategóriáit nem vizsgálta. Úgyszintén nem vizsgálta a felperesnek a könyvelési szolgáltatók birtokába jutott adatok pénzmosásra való alkalmassága mérlegelési folyamatára történt hivatkozását
- [23] Alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályban történő fenntartását kérte. Megfogalmazása szerint a felülvizsgálati kérelem nagy része az ügyben nem releváns információkat, felvetéseket tartalmaz. Alperes az ügyben a védiratában és az ellenkérelmében már kifejtette álláspontját, melyet fenntart.
- [24] A felperesnek a M. Kft. iratanyaga kapcsán tett előadására rögzítette, hogy a társaságnak a felperes volt a könyvelője, egyúttal székhelyszolgáltatója és kézbesítési megbízottja is. Életszerűtlen és értelmetlen lett volna ilyen körülmények között az olyan eljárás, ami szerint a felperes a hozzá mint kézbesítési megbízotthoz érkező banki kivonatokat könyvelés nélkül továbbított volna a társasághoz, és azokat csak hónapokkal később kapta vissza könyvelésre. Mindezek miatt ezen iratok tartalmáról tudomást kellett szereznie. Ismételten hivatkozott a Számv.tv. 165.§ (3) bekezdés a.) pontjában írtakra, mely szerint a készpénzforgalom esetén a tranzakciót a pénzmozgással egyidejűleg, bankszámla forgalomnál a hitelintézeti értesítő megérkezésekor rögzíteni kell.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [25] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [26] A felülvizsgálati eljárásban a A Kp. 6. §-a folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 422. és 423. §-ai szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát. A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Kúria a jogerős ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt
- [27] A bíróság a közigazgatási perben a Kp. szabályai alkalmazásával vizsgálja, hogy a támadott

cselekmény megvalósítja-e az arra hivatkozó felperessel szemben a keresetlevélben állított jogsérelmet. Ennek során a közigazgatási határozatot a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül. A Kp. 85. § (1) bekezdés szerint a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja.

- [28] A Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha a bíróság a jogsértést - a kereset alapján, vagy hivatalból - megállapítja, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése, vagy hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi.
- [29] A felülvizsgálati kérelem az ítéletet részben jogszabálysértőnek, részben megalapozatlannak, részben eljárási szabályokat sértőnek tartotta. A jogszabálysértést a felek által meghatározott késedelmi indikátor irrelevánssá minősítésében, az iratátadási késedelem szokatlan körülményként történő értékelésében, a megalapozatlanságot az alperes által megállapított és a bírósági ítélet tényállása közötti eltérésben, az eljárási jogszabálysértéseket pedig a felperes kereseti kérelme egyes részei kimerítésének elmulasztásában jelölte meg.
- [30] A Kúria elsőként a felülvizsgálati kérelemnek az eljárási jogszabálysértést megjelölő részét vizsgálta. A Kp. 115. § (2) bekezdés folytán alkalmazandó 110. § (2) bekezdésben foglaltak szerint ugyanis az elsőfokú ítéletet végzéssel hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítani, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megszegése a per eldöntésére, a felülbírálati eljárásban nem orvosolható módon kihatással volt. A Kp. 86. § (1) bekezdése szerint az ítéletben a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hozni. A felperes arra is hivatkozott, hogy az ítélet valamennyi kereseti kérelmet nem bírálta el. Ennek a teljességi szabálynak a megsértése olyan eljárási szabálysértés, amely bekövetkezése esetén az ítélet hatályon kívül helyezésére és az új eljárásra történő utasításra kell, hogy vezessen.
- [31] A kereseti kérelem kimerítésének elmulasztása körében a felperes előadta, hogy az ítélet nem indokolta kellően, miért fogadta el az alperes által feltárt tényállást, az ítélet nem ad választ arra sem, hogy az alperes miért nem vizsgálta a felperesnek a terhére rótt tényekről való tudomásszerzése kezdő időpontját, miért állapította meg, hogy a cégeknél semmi nem utalhat azon az áruk valószínűsítésére a G. Kft.-nél a pénzfelvételeket összegükre is tekintettel miért minősítette szokatlanul nagynak, az alperes a késedelmi indikátort pontatlanul tüntette fel és a novemberi kifizetéseket is indokolatlanul a felperes terhére értékelte. A bíróság emellett pontatlanul (a felperesre terhesebben) idézte az alperesi határozatnak a könyvelési kötelezettség kezdő időpontjának és a jogsértés időtartalmára tett megállapításait, az ítélet nem kellően a 2/2015. (XI.25.) KMK vélemény szempontjait mellőzve vizsgálta a bíróság tekintetében alkalmazott mérlegelés körülményeit.
- [32] A Kúria megállapítja, hogy a felperes keresetében a Kp. 38. § (1) bekezdés a) pontjában írtak szerint kérte alperes határozatának megváltoztatását akként, hogy a bíróság kiszabása kerüljön mellőzésre, a felperest ért jogsérelme pedig (a Kp. 2. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel) lényegében abban jelölte meg, hogy alperes a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja szerinti egyedi döntéssel a bíróságot kiszabó határozattal számára jogsérelmet okozott, mert a bíróság alaptalanul került kiszabásra, a felperes a Belső Szabályzata szerint járt el, mulasztást nem követett el. Annak elbírálása körében tehát, hogy a bírósági ítélet kimerítette-e a felperes kereseti kérelmét elsődlegesen magát a kereseti kérelmet, de a támadott közigazgatási cselekménnyel összefüggésében kellett vizsgálni.
- [33] A felülvizsgálati eljárásban a Kp.115.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 110.§. (2)

bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megszegése a per érdemi eldöntésére nem orvosolható módon kihatással volt. A bírói gyakorlat szerint minden esetben lényeges eljárási szabályszegésnek minősült, ha a bíróság a kereseti kérelmet nem merítette ki, vagy azon túl terjeszkedett. Önmagában azonban az a felperes által sérelmezett tény, hogy a bíróság a keresetlevélben előadott felperesi hivatkozásokra nem minden esetben utal részletezően vissza, nem minden mondatra tér ki, nem eredményezheti annak megállapítását, hogy a kereseti kérelmet nem merítette ki, a kereseti kérelmet teljes körűen nem bírálta el. Ezért nem állapítható meg, hogy e körben a Kp. 110. § (2) bekezdésben írtakra figyelemmel az elsőfokú eljárás lényeges szabályait úgy szegte volna meg, hogy az a per érdemi eldöntésére a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható módon kihatással legyen.

- [34] A felülvizsgálati kérelem egyéb hivatkozása kapcsán a Kúriának azt kellett vizsgálni, hogy a Kp. 78. § (1) bekezdés folytán alkalmazható a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Pp.) 279. §-ában foglaltaknak megfelelően járt-e el az elsőfokú bíróság a bizonyítási eredmények mérlegelésénél és az ítélete a Pp. 346. §-ában foglalt tartalmi törvényi feltételeket kielégíti-e.
- [35] A Pp. 279. § (1) bekezdés értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.
- [36] A bírói ítéletnek a mérlegeléséről a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően kell számot adni. E szerint a bírói ítélet indokolása tartalmazza a bíróság által megállapított tényeket, a feleknek a per tárgyára vonatkozó kérelmét és nyilatkozatát és azok alapjának rövid ismertetését, az érdemi rendelkezés tartalmára történő utalást, továbbá a jogi indokolást. Utóbbi tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok ismertetését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.
- [37] Az elsőfokú bíróság ítélete az általa megállapított tényállást tartalmazza, a felek kérelmeinek, ellenkérelmeinek, nyilatkozatainak ismertetését, az általa megállapított tényeket, a mérlegelt bizonyítékokat, az alkalmazott jogszabályok ismertetését és álláspontjának jogi indokolását is tartalmazza.
- [38] A Kúria osztja az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint a Pmt. 30. §-ában foglalt bejelentést megalapozó körülmények nem szükségképpen azonosak a szolgáltatók belső szabályzatában foglalt indikátorokkal. Ilyen szabályozást a Pmt. maga sem tartalmaz, és az nem vezethető le a törvényi szabályozás céljából sem. A Pmt.-ben foglalt jogi kategóriákat és eljárásrendet a törvény céljával összhangban kell értelmezni. A törvény célja - annak preambuluma szerint -, hogy megakadályozza a bűncselekményből származó pénz, vagy dolog tisztára mosását, a terrorizmusnak pénzzel, vagy értékkel bíró dologgal való támogatását. Ezen törvényi kötelezettségek teljesítéséhez a Pmt. 65. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a szolgáltatók kötelesek belső szabályzatot készíteni. A felperes ez alapján készített Belső Szabályzatának I. része tartalmazza az üzleti kapcsolat létesítésekor, a kapcsolat fenntartása alatt, illetőleg annak megszűnése időpontja szerinti bontásban a pénzmosásra, vagy a dolog büntető cselekményből való származására utaló körülmények megállapításakor figyelembe vehető indikátorokat és azok

következményeit. A Szabályzat IV. része a pénzmosásra utaló adat bejelentésére szolgáló személyi és tárgyi fogalmakat szabályozza. Az I. részben rögzített indikátorok felmerüléséhez a Szabályzat a kockázati kategória változtatása (emelése) következményt fűzi. Nem utal azonban a Szabályzat arra, hogy az indikátorok milyen kapcsolatban vannak a pénzmosásra utaló adattal (ténnyel, körülménnyel) és nem tartalmaz rendelkezést arra, hogy melyik indikátor felmerülése esetén kell bejelentést tenni.

- [39] A Pmt. 30. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a szolgáltató vezetője, foglalkoztatottja és segítő családtagja valamennyi pénzmosásra (terrorizmus finanszírozására, vagy dolognak büntető cselekményből való származására) utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén köteles bejelentést tenni. A törvény nem határozza meg sem taxatív felsorolással, sem példálózó jelleggel az ilyennek minősíthető adat, tény vagy körülmény fogalmát. A Kúria álláspontja szerint a meghatározott indikátorok figyelemmel kísérése segítséget nyújt a szolgáltatóknak a Pmt-ben meghatározott kötelezettségeik körébe tartozó feladatok teljesítésére, de nem tekinthetők úgy, mint amelyek annak Pmt. 30. §-ában szabályozott bejelentési kötelezettség kizárólagos megalapozói lennének. Ezért egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy nemcsak a Szabályzat indikátorai tekinthetők bejelentésre okot adó körülményeknek. Az elsőfokú bíróság ilyen értelmezés alapján nem az felperes által hivatkozott, a Belső Szabályzat B.25. pontja szerinti indikátort minősítette irrelevánsnak, hanem az indikátorban is megfogalmazott helyzetet („az ügyfél rendszeresen késve, vagy felszólítás ellenére sem adja át a dokumentumokat”) minősítette bejelentésre okot adó körülménynek.
- [40] A felperes kifogásolta, hogy az alperes határozata a könyvelési iratok átadásának késedelmét azok tartalmával együttesen tette a felperes felelősségének alapjává. A Kúria egyetért az elsőfokú bíróságnak a könyvelési iratok beszerzése elmulasztása körében tett megállapításával. Oszítja azt jogértelmezést, hogy a Számv.tv. 165. § (3) bekezdésében foglaltakból következően a bizonylatok feldolgozása körében a felperesnek a gazdasági ügyletek teljesítése után a lehető legrövidebb időn belül meg kellett tenni a könyveléshez szükséges intézkedéseket, amelyeknek feltétele volt az iratok rendelkezésre állása. A felperes arra hivatkozott, hogy ezeket az iratokat teljes körűen csak 2018. november 28-án sikerült beszerezni, amely időpont az alperes által kitűzött eredeti ellenőrzést követő időszakra esett. Alperes vitatta, hogy a kézbesítési megbízottként is eljáró, könyvelési szolgáltatót is végző felperes a banki értesítőkkal nem rendelkezett volna. A felperesnek a könyvelési feladatok jogszabály szerinti időben történő elvégzéséhez meg kellett volna követelni a szükséges iratok rendelkezésre állását. Az elsőfokú bíróság nem a megbízók ügyleteit minősítette összetett és szokatlan ügyleteknek, hanem az iratok hiányát olyan bejelentésre okot adó körülménynek, melyet a felperes elmulasztott megtenni. A Kúria álláspontja szerint helyesen értékelte az elsőfokú bíróság önmagában bejelentést megalapozó körülménynek azt, hogy a megelőző időszakban a cég teljes könyvelési anyaga nem állt a felperes rendelkezésére. Az iratok hiánya megalapozza a szolgáltató bejelentési kötelezettséget, ha a kérése ellenére sem kapja meg ügyfelétől a jogszabály szerinti időben történő könyveléshez szükséges iratokat. Ugyanúgy a bejelentési kötelezettség elmulasztásaként kell értékelni azt a helyzetet is, ha a szolgáltató nem intézkedik kellő időben az iratok rendelkezésre állása érdekében. Ez esetben ugyanis saját mulasztása miatt nem tudja teljesíteni esetleges bejelentési kötelezettségét. Amennyiben a későbbi ellenőrzés a pénzmosásra utaló körülményeket tár fel, a szolgáltató kimentési okként saját magatartására már nem hivatkozhat. Ellenkező értelmezés elfogadása esetén megghiúsulna a pénzmosás megakadályozására irányuló törvényi célkitűzés.
- [41] A 2018. december 3-i ellenőrzésről készült jegyzőkönyvben a felperes ügyvezetője által tett nyilatkozata szerint két olyan ügyfele volt a cégnek, amelyek pénzkezelési szokásaira jellemző,

hogy a számlára érkező milliós nagyságrendű jóváírásokat pár napon belül készpénzben rendszeresen felveszik (jkv. 6. oldal 1. bekezdés). A kérdés megfogalmazásából („pénzkezelési szokások”, „rendszeresen”) egyértelmű, hogy a kérdés a felperes tevékenységének korábbi időszakára vonatkozott és a felperes ügyvezetője is erre adott választ. E nyilatkozatból következően a felperesnek a cégek ügyvezetői gyakorlatáról tudomása volt. Ilyen tényállás mellett nem kifogásolható az alperes határozatának az a megállapítása, hogy a könyvelési szolgáltatás nyújtása során tapasztalt körülmények (azaz a könyvelési anyagok hiánya) a jelentős összegű készpénzmozgásokkal együttesen már mindenképpen indokoltá tették volna a bejelentést.

- [42] A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelően vizsgálta és értékelte a határozat Pmt. 69.§-ában foglalt jogszabályi követelményeknek való megfelelését, és mérlegelésének eredményéről számot is adott. A jogsértés súlyosságának a felülvizsgálati kérelem állításával szemben nemcsak a hatóság által alkalmazott intézkedési forma megválasztásánál, de a Pmt. 69.§. (5) bekezdés a.) pontja szerint az intézkedés mellett vagy önállóan kiszabható bírság alkalmazásánál is jelentősége van, alperes ezt értékelte. A határozat indoklásának egészéből kitűnik, hogy alperes a felperes magatartását a b) pont szerint gondatlannak értékelte, így a magatartás szándékos/gondatlan volta a törvényi elvárás szerint értékelésre került. A jogsértés időtartama, ismétlődése tekintetében alperes határozata a felperesnek az ügyfeleivel kötött szerződése megkötésének időpontját jelölte meg a kezdő időpontként. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ügyletek lekönyvelésének a Számv.tv. 165. § (3) bekezdése szerint haladéktalanul meg kellett volna történnie. A perben bizonyító félként eljáró felperes nem bizonyította azt, hogy az első lekönyvelendő ügylet a könyvelési szolgáltatásra kötött szerződés megkötése után mennyi idő múlva ment teljesezésbe, ezáltal azt sem, hogy a jogsértés időtartama a bírság mértékénél is értékelhetően relevánsan rövidebb lett volna. Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a piaci részesedés figyelembe veendő kategóriája nem azonos fogalom a könyvelő társaságok nagyságával vagy árbevételeivel, a felperes partnerlistájának figyelembe vételével ugyanakkor alperes a „részesedés mértéke” kategóriát mégis értékelte.
- [43] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást rögzítette, az annak alapjául szolgáló bizonyítékokat ismertette, egyenként és összevetve értékelte, mérlegelte, mindezt az ítélet jogi indokolásában ismertette. Az ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdésében foglaltak alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [44] A felülvizsgálati eljárásban a tárgyalás tartását egyik fél sem kérte, és mivel a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (5) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni, a 120. § (5) bekezdése pedig a bizonyítást zárja ki, nem merült fel tárgyalás tartásának szükségessége. A Kúria felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el, és a Kp. 120. § (5) bekezdésének megfelelően az iratok alapján döntött.
- [45] A Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az 1990. évi XCIII. törvény 50. § és 62. § (1) bekezdés h.) pontja szerinti felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.
- [46] A Kúria a perköltség tárgyában a határozathozatalt a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdéseiben írtakra figyelemmel mellőzte, a jogi képviselővel eljáró pernyertes alperes annak felszámítására szolgáló adatlapot ugyanis ellenkérelméhez nem csatolta.

[47] Az ítélet ellen a Kp. 116. § d) pontja értelmében felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2019. november 21.

**Dr. Darák Péter sk. a tanács elnöke dr. Sisák Péter sk. előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk.
bíró**